

FAGLÆRTE 1. juli 2022

Otte ud af ti virksomheder beholder lærlingen efter endt uddannelse

ANALYSE

Udarbejdet af

Mie Dalskov Pihl

Chef for registeranalyse

Marie Lund Andersen

Stud.polit.

Danske virksomheder kan selv være med til at afhjælpe problemet med mangel på arbejdskraft, hvis de tager flere lærlinge. Otte ud af ti nyuddannede faglærte finder første job i samme virksomhed, som de stod i lære i, mens seks ud af ti fortsat er ansat dér seks måneder efter endt uddannelse.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Otte ud af ti nyuddannede faglærte finder første job i den virksomhed, hvor de stod i lære. Seks måneder efter er seks ud af ti ansat dér, hvor de stod i lære.
- Der er store forskelle mellem virksomhederne. Blandt andet er industrien en branche, hvor mange beholder lærlingen efter endt uddannelse, og det samme gælder de store virksomheder. Derimod viser tallene, at mindre virksomheder sjældnere beholder lærlingen efter endt uddannelse.
- Resultaterne i denne analyse står i kontrast til, hvilke virksomheder der i høj grad uddanner lærlinge. Små virksomheder uddanner nemlig markant flere lærlinge end store virksomheder.
- Analysen peger på, at virksomhederne selv kan være med til at uddanne den arbejdskraft, de får brug for.

Mange lærlinge tager første job på deres læreplads efter endt uddannelse

I øjeblikket melder mange virksomheder om mangel på arbejdskraft, og frem til 2030 er der udsigt til stor mangel på faglærte. En vej, virksomhederne kan gå for at skaffe den faglærte arbejdskraft, er selv at uddanne flere lærlinge. Det betaler sig.

I denne analyse har vi undersøgt, hvor mange lærlinge der finder job i den virksomhed, de var i lære i. Analysen bygger på informationer om mere end 21.000 nyuddannede faglærte fra 2019. Analysen omfatter uddannede med en erhvervsuddannelse bortset fra uddannede inden for sundhed og pædagogik. Læs mere om metoden i boksen nedenfor.

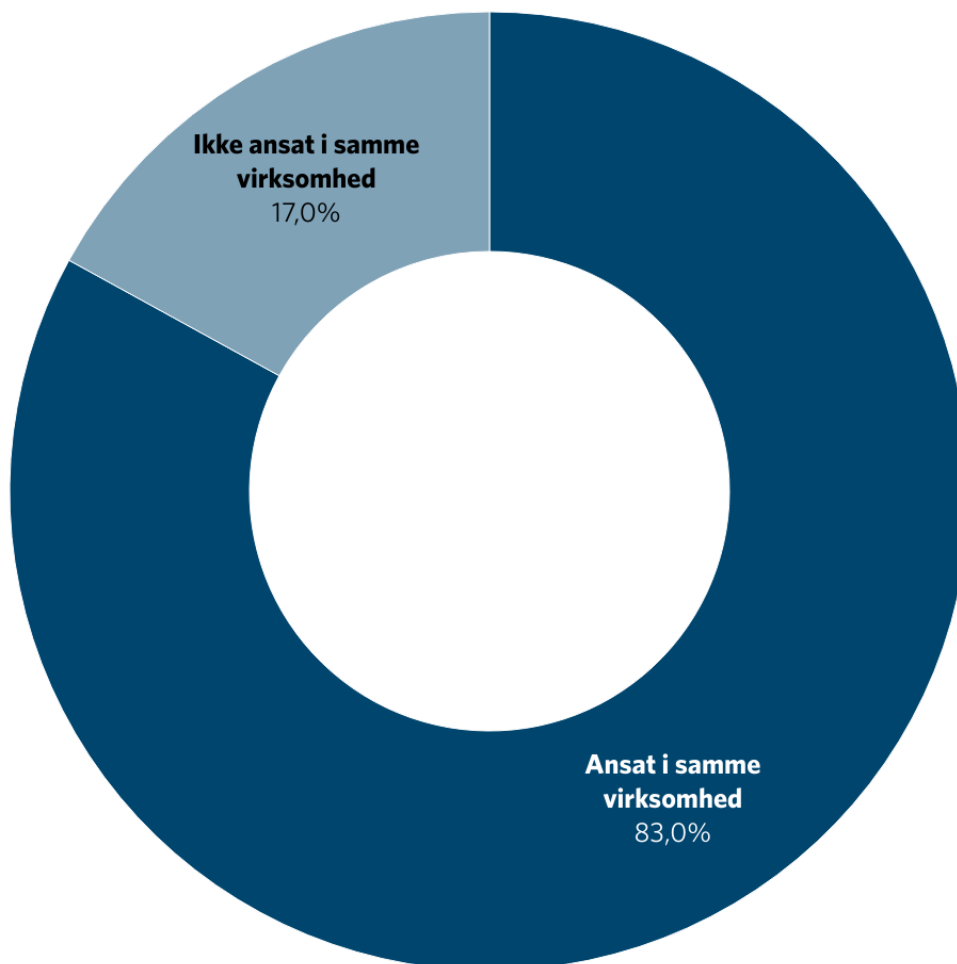
Tallene viser, at otte ud af ti lærlinge er ansat i samme virksomhed, som de var i lære i, én måned efter endt uddannelse, jf. Figur 1.

FIGUR 1

Otte ud af ti lærlinge finder første job på deres læreplads

Figuren viser, hvor stor en andel af beskæftigede lærlinge der fortsat er ansat i den virksomhed, som de var i praktik i én måned efter endt uddannelse.

■ Ansat i samme virksomhed ■ Ikke ansat i samme virksomhed

Anm.: Omfatter faglærte uddannet i 2019. Ekskl. faglærte uddannet inden for social, sundhed og pædagogik.

Grafik: • Kilde: AE pba. DST-registerdata

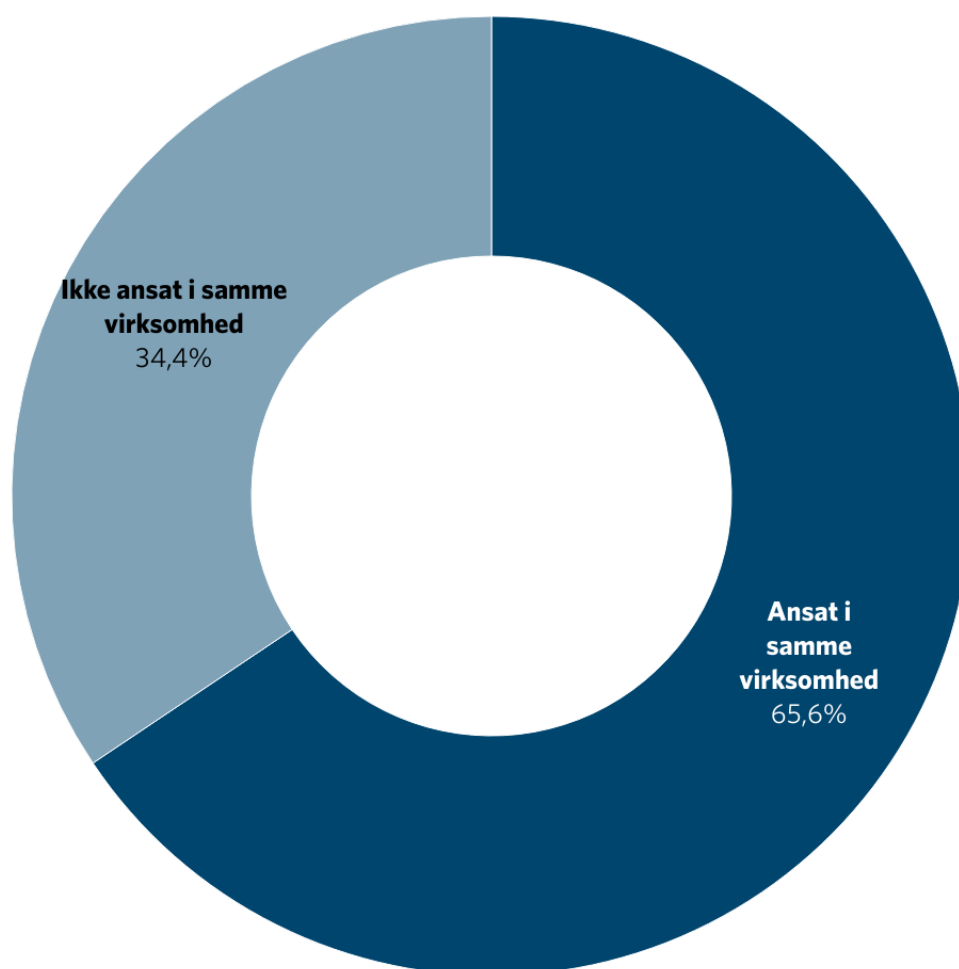
Også seks måneder efter endt uddannelse har virksomhederne glæde af mange af de lærlinge, de selv uddanner. Således er seks ud af ti lærlinge ansat samme sted, som de var i lære, seks måneder efter endt uddannelse, jf. Figur 2.

FIGUR 2

Mere end seks ud af ti er fortsat i samme virksomhed seks måneder efter svendebrevet er i hus

Figuren viser, hvor stor en andel af beskæftigede lærlinge der fortsat er ansat i den virksomhed, som de var i praktik i, seks måneder efter endt uddannelse.

■ Ansat i samme virksomhed ■ Ikke ansat i samme virksomhed

Anm.: Omfatter faglærte uddannet i 2019. Ekskl. faglærte uddannet inden for social, sundhed og pædagogik.

Grafik: • Kilde: AE pba. DST-registerdata.

Metode: Sådan har vi gjort

Analysen bygger på ca. 21.580 nyuddannede faglærte i kalenderåret 2019. Der indgår ikke personer, der har færdiggjort en EUD inden for sundhed og pædagogik. Derudover skal de færdiguddannede have bopæl i Danmark 1. januar året efter endt uddannelse.

Det er undersøgt, om de nyuddannede har haft mindst 85 pct. fuldtidsbeskæftigelse i gennemsnit i løbet af de seneste 12 måneder før endt uddannelse. Opfylder man ikke dette krav, indgår man ikke i analysen.

Praktikstedet er fundet som seneste ansættelsessted før endt uddannelse. Hvis der er flere, så tages den med flest timer.

Første job er fundet som evt. beskæftigelse hhv. én og seks måneder efter endt uddannelse. Her er kravet, at man mindst skal have 75 pct. fuldtidsbeskæftigelse i måneden. Det er i begge tilfælde undersøgt, om beskæftigelsen er i samme virksomhed (CVR-nummer) som praktikstedet. Hvis man har været i praktik i flere virksomheder i løbet af sin uddannelse, er det kun den seneste virksomhed, der tæller med.

Opgørelsen af første job omfatter personer, der er i lønmodtagerbeskæftigelse hhv. én eller seks måneder efter endt uddannelse. Selvstændige og personer uden lønmodtagerjob er altså ikke omfattet.

Vi har lavet en følsomhedsanalyse, der viser, at resultaterne ikke ændrer sig, hvis man alene laver analysen på private virksomheder.

Trods mindre uddannelsesvilje er virksomheder i industrien gode til at holde fast i lærlinge

En sammenligning af brancher viser, at der er mange lærlinge fra industrien, der efter endt uddannelse får job i den virksomhed, hvor de stod i lære. Inden for byggeri samt handel og transport bliver færre ansat samme sted, som de uddannes, jf. Figur 3.

Det er bemærkelsesværdigt, fordi industrien typisk tager færre lærlinge end virksomheder inden for f.eks. byggeriet. Det viser analysen "[Små byggevirksomheder løfter det største ansvar for fremtidens faglærte](#)", som vi offentliggjorde i februar 2022.¹

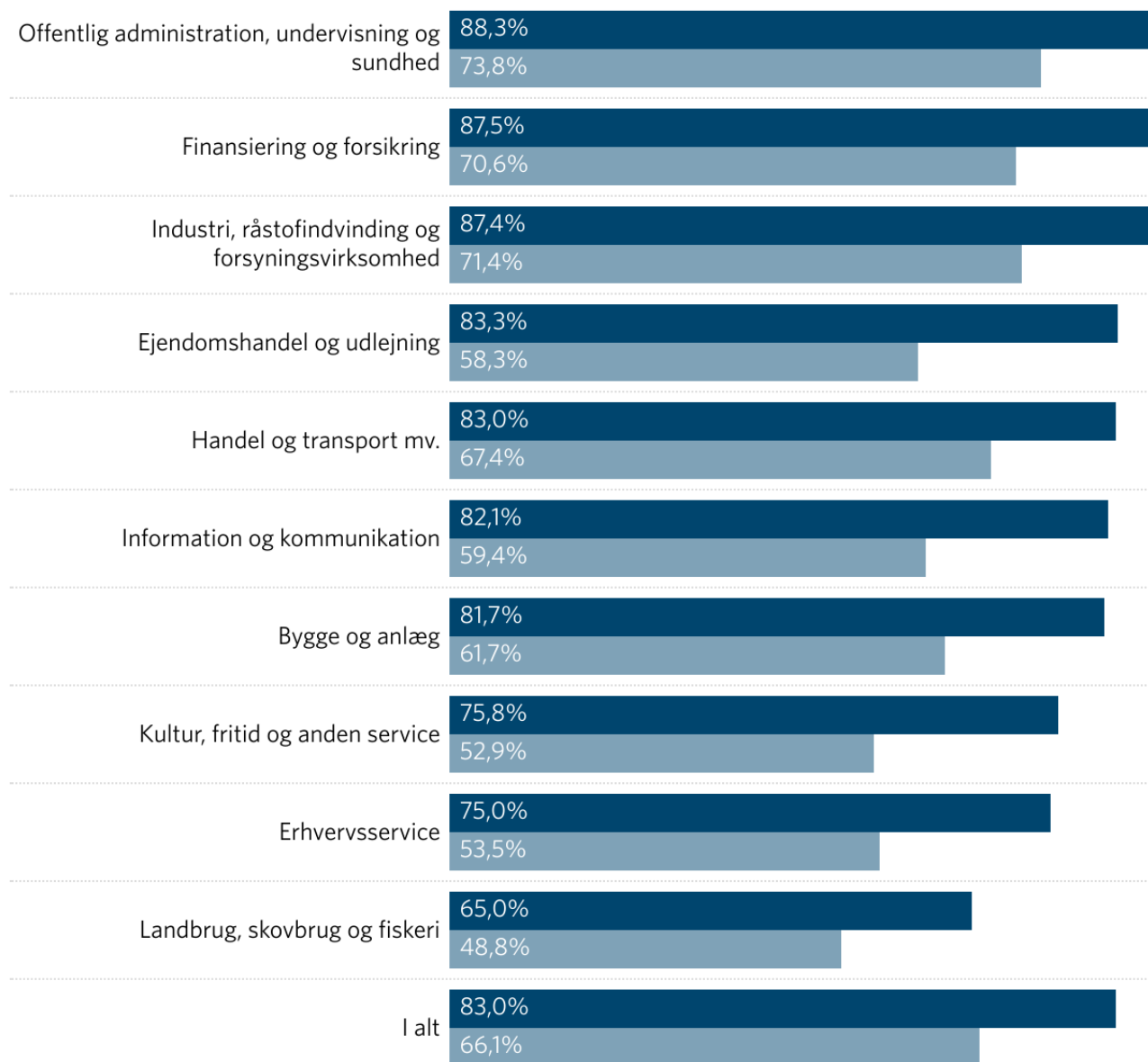
Byggeriet tager således et relativt stort ansvar for at uddanne lærlinge, men beholder lærlinge i mindre udstrækning. Færrest lærlinge bliver i virksomheden, når man ser på landbrug, erhvervsservice og kultur, fritid og anden service.

FIGUR 3

Mange lærlinge i industrien bliver på lærepladsen

Figuren viser, hvor stor en andel af beskæftigede lærlinge der fortsat er ansat i den virksomhed, de var i praktik i hhv. én og seks måneder efter endt uddannelse.

■ Én måned efter ■ Seks måneder efter

Grafik: • Kilde: AE pba. DST-regiserdata.

Trods mindre uddannelsesvilje er store virksomheder bedst til at holde fast i lærlinge

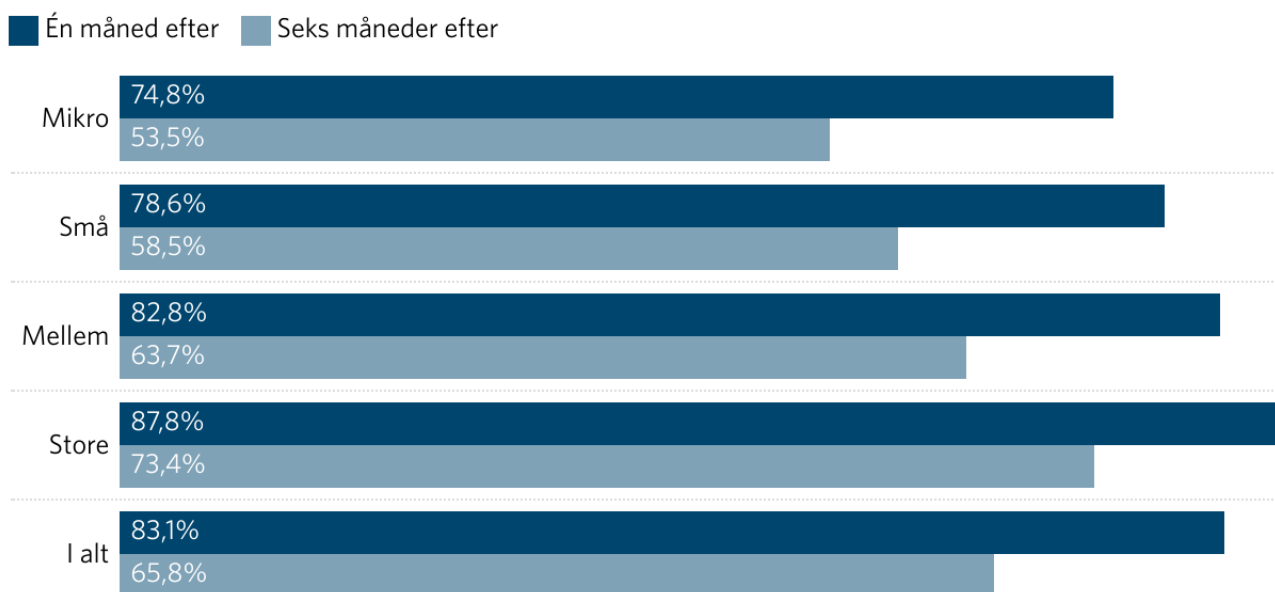
Samme billede ses, når vi kigger på virksomhedsstørrelse, jf. Figur 4. De store virksomheder beholder i større udstrækning lærlingene efter endt uddannelse end de små.

Det står i kontrast til, hvem der tager flest lærlinge. I analysen "Små byggevirksomheder løfter det største ansvar for fremtidens faglærte" viste vi, at de mindre virksomheder tager et større ansvar. Analysen viste, at 0,7 pct. af de ansatte i de største virksomheder var lærlinge, mens lærlingene udgjorde 1,3 pct. af de ansatte i de små virksomheder med 10-35 ansatte.

FIGUR 4

Store virksomheder beholder oftere lærlingen efter endt uddannelse

Figuren viser, hvor stor en andel af beskæftigede lærlinge der fortsat er ansat i den virksomhed, de var i praktik i, hhv. en og seks måneder efter endt uddannelse.

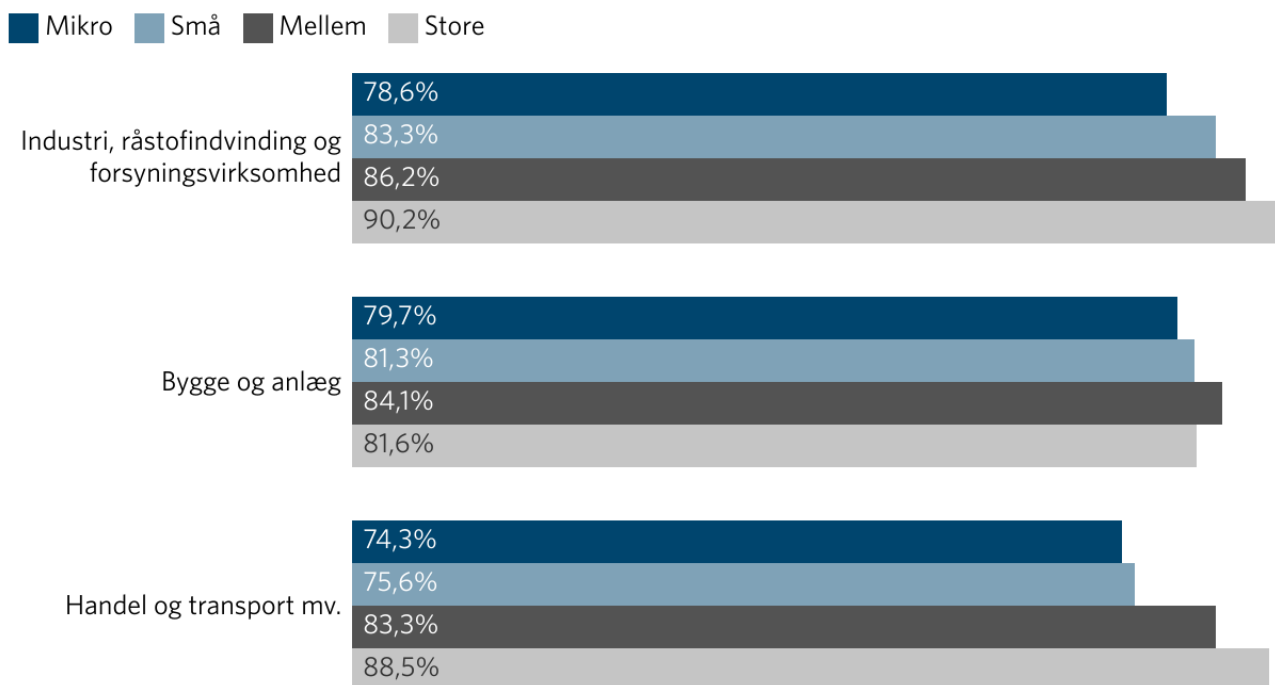
Grafik: • Kilde: AE pba. DST-regiserdata

Det gælder også inden for brancherne, at større virksomheder er mere tilbøjelige til at beholde lærlingen efter endt uddannelse, jf. Figur 5 og 6. På tværs af brancher beholder store virksomheder ofte lærlingene.

FIGUR 5

Store virksomheder på tværs af brancher beholder ofte lærlinge (én måned efter endt uddannelse)

Figuren viser, hvor stor en andel af beskæftigede lærlinge der fortsat er ansat i den virksomhed, de var i praktik i én måned efter endt uddannelse.

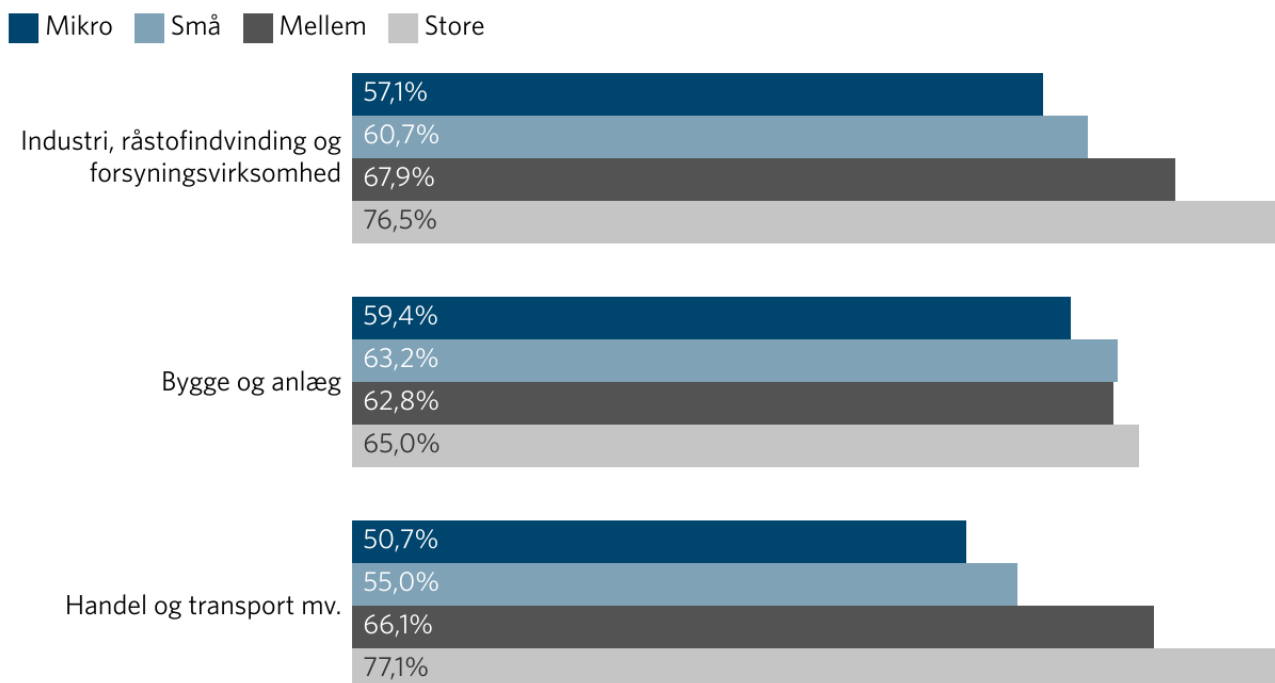

Grafik: • Kilde: AE pba. DST-registerdata

FIGUR 6

Store virksomheder på tværs af brancher beholder ofte lærlinge (seks måneder efter endt uddannelse)

Figuren viser, hvor stor en andel af beskæftigede lærlinge der fortsat er ansat i den virksomhed, de var i praktik i, seks måneder efter endt uddannelse.

Grafik: • Kilde: AE pba. DST-registerdata.

Uddannelsesvilje i store virksomheder er nøgle til arbejdskraftmangel

Det er oftest de små virksomheder, der tager det største ansvar i forhold til at uddanne faglærte, men som analysen her viser, så er det ikke de små virksomheder, der oftest beholder de faglærte, de uddanner. De små virksomheder tager et ansvar for at uddanne en del af den arbejdskraft, som andre virksomheder kan ansætte.

Selvom køen af elever, der mangler læreplads, er blevet mindre, så viser de seneste tal fra april måned 2022, at der stadig er 7.200 elever, der mangler en læreplads. Heraf står knap 4.200 elever efter afsluttet

grundforløb og mangler en læreplads i en virksomhed.

Hvis de store virksomheder tog flere lærlinge, så ville de i højere grad selv løse udfordringen med mangel på kvalificeret faglært arbejdskraft. Med andre ord overser mange store virksomheder det potentiale, der ligger i at tage flere lærlinge.

1 <https://www.ae.dk/analyse/2022-02-smaa-byggevirksomheder-loeften-det-stoerste-ansvar-for-fremtidens-faglaerte>